

Τίτλος: DAVID, PIERRE ETIENNE

Κωδ.αναγν: A.E. 58/01

Ημερ. παραγωγής: 1807-1830 (κυρίως 1822-1824)

Μέγεθος: 1 φάκελος RB

Επίπεδο περιγραφής: Αρχείο, φάκελος, υποφάκελος

Πλαίσιο παραγωγής

Όνομα παραγωγού (-ών): Pierre-Laurent-Jean Baptiste-Etienne, DAVID

Διοικητική ιστορία / Βιογραφικό σημείωμα:

Γάλλος διπλωμάτης και ποιητής. Γεννήθηκε στη Falaise, στην περιοχή του Calvados, το 1772 και πέθανε στο Παρίσι στις 21 Ιουνίου 1846. Υπηρέτησε στο υπουργείο Εξωτερικών της Γαλλίας από το 1795 έως το 1798, ως γραμματέας πρεσβείας στο Μιλάνο το 1798, γραμματέας προξενείου στη Στουτγάρδη το 1799 και στη Μάλτα 1802-1806. Διορίστηκε πρόξενος για πρώτη φορά στη Βοσνία, όπου παρέμεινε από το 1806 έως το 1814 και εργάστηκε με επιτυχία για το εμπόριο της Ανατολής, εξασφαλίζοντας δρόμους και την προστασία του Ιμπραήμ Χαλήμ Πασά και στις 16 Σεπτεμβρίου του 1819 διορίστηκε γενικός πρόξενος της Γαλλίας στη Σμύρνη και στο Αρχιπέλαγος. Στη Σμύρνη ο David διέσωσε από βέβαιη σφαγή περίπου 2000 Έλληνες που κατέφυγαν στο γαλλικό προξενείο τον Απρίλιο του 1821 στους διωγμούς που εξαπέλυσαν οι Τούρκοι ως αντίποινα στην κήρυξη της Ελληνικής Επανάστασης, πράξη για την οποία παρασημοφορήθηκε με την Légion d' honneur. Ο David απέδειξε τα φιλελληνικά του αισθήματα στους Έλληνες και κυρίως στους Ψαριανούς σε πολλές περιστάσεις κατά την παραμονή του στη Σμύρνη. Ανακλήθηκε στις 30 Νοεμβρίου του 1826, ύστερα από συκοφαντικές κατηγορίες εναντίον του, που προέρχονταν από τη γαλλική πρεσβεία στην Κων/πολη και αναφέρονταν σε υποτιθέμενες διοικητικές παρατυπίες και σε κερδοσκοπικές δραστηριότητες, οι οποίες επίσημα δεν του ανακοινώθηκαν ποτέ, και συνταξιοδοτήθηκε παρά τη θέλησή του. Είχε παντρευτεί την Marie Jeanne Huet (;) και είχε τρεις γιους. Έγραψε μεταξύ άλλων: «La Bataille d'Iéna» (1808), «Athènes assiégée» (1827) με το ψευδώνυμο Sylvain Phallantée, «L'Alexandride ou la Grèce vengée» (1829), «Sélim III, Tragédie en cinq actes» (1836). [Οι πληροφορίες προέρχονται από το *Nouveau Larousse Illustré*, την *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους* και τον υπηρεσιακό του φάκελο στο υπουργείο Εξωτερικών της Γαλλίας και τα έργα του εντοπίστηκαν στη Γεννάδειο Βιβλιοθήκη.]

Ημερομηνίες συγκρότησης:

Ιστορικό διατήρησης:

Διαδικασία πρόσκτησης: Αγορά από τον βιβλιοπαλαιοπώλη Serge Plantureux, με την ευγενική μεσολάβηση της Χλόης Obolenski και την πρόθυμη μετάβαση στο Παρίσι του Πέτρου Μαρκουλάκη, Δεκέμβριος 2001. Παραγγελία φωτοαντιγράφων από μικροφίλμ της σειράς «Personnel 1ère série, volume 1185» του φακέλου David, που φυλάσσεται στη Διεύθυνση αρχείων του υπουργείου Εξωτερικών της Γαλλίας, τον Απρίλιο του 2002.

Περιεχόμενο

Παρουσίαση περιεχομένου:

Το τμήμα του αρχείου David αναφέρεται στην περίοδο που ήταν γενικός πρόξενος της Γαλλίας στη Σμύρνη και στο Αρχιπέλαγος και περιλαμβάνει τεκμήρια σχετικά με Γάλλους και Γερμανούς φιλέλληνες εθελοντές που ήρθαν να πολεμήσουν στο Μοριά (προκηρύξεις, ονομαστικοί κατάλογοι φιλελλήνων, σχέδια εκθέσεων του προξένου προς τα υπουργεία Εξωτερικών και Ναυτικών της Γαλλίας, καταστάσεις εξόδων του προξενείου, αποδείξεις χρηματικής βοήθειας για περιθάλψη και επαναπατρισμό φιλελλήνων, πιστοποιητικά). Επίσης την αλληλογραφία του (πρωτότυπα επιστολών, τις μεταφράσεις τους και σχέδια των απαντήσεων του) με τη Βουλή των Ψαρών, τους προκρίτους των νήσων Ύδρας, Σπετζών,

Νάξου, Σύρου, Τήνου, Σάμου, τους προκρίτους της ελληνικής κοινότητας Σμύρνης καθώς και με τον Ν.Σπηλιάδη για θέματα εξαγοράς αιχμαλώτων, κατασχέσεων πλοίων και λειών από Έλληνες ναυτικούς και φορολόγησης των καθολικών κατοίκων των Κυκλάδων (1822-1824,1826) και με ιδιώτες -κυρίως γάλλους και έλληνες πλοιάρχους, φιλέλληνες αξιωματικούς. Συμπεριλαμβάνεται στο υλικό του αρχείου ο υπηρεσιακός φάκελος του David στο υπουργείο Εξωτερικών της Γαλλίας που αποτελείται από εκθέσεις και αναφορές του προξένου από τη Βοσνία και τη Σμύρνη, προσωπικά υπηρεσιακά σημειώματα κλπ. (1807-1830). **[Βλέπε επισυναπτόμενη αναλυτική περιγραφή.]**

Επιλογή και εκκαθάριση, κανόνες διατήρησης:

Προσθήκες υλικού:

Σύστημα ταξινόμησης:

Πρόσβαση και χρήση

Νομικό πλαίσιο: Ιδιωτικό αρχείο

Όροι πρόσβασης: Δεν υπάρχουν περιορισμοί στην πρόσβαση

Πνευματικά δικαιώματα / Όροι αναπαραγωγής:

Γλώσσα αρχειακού υλικού: Ελληνικά, ιταλικά, γαλλικά

Φυσικά χαρακτηριστικά:

Εργαλεία έρευνας:

Συμπληρωματικές πηγές

Εντοπισμός πρωτοτύπων:

Υπαρξη αντιγράφων:

Συμπληρωματικές πηγές στο Ε.Α.Ι.Α.: Επιστολές της Βουλής των Ψαρών και του ναυάρχου των Ψαριανών Νικολή Αποστόλη (1822) στο αρχείο Γεωργίου Σαχτούρη (υποφάκελος 1.4).

Συμπληρωματικές πηγές σε άλλες αρχειακές υπηρεσίες / φορείς:

Βιβλιογραφία:

Παρατηρήσεις

Παρατηρήσεις: Σφραγίδες της νήσου Ψαρά και προξενικών αρχών στην Τήνο και Σύρο. Σφραγίδα της επαρχίας Νάξου σε βουλοκέρι που κλείνει φάκελο.

Θεματολογία

Θέματα: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ / ΦΙΛΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ / ΠΕΙΡΑΤΕΙΑ / ΨΑΡΑ / ΥΔΡΑ / ΣΜΥΡΝΗ

Όνομα συντάκτη / συντάκτριας: Χριστίνα Βάρδα
Ημερομηνία: 15/1/2002, αναθεώρηση Απρίλιος 2002.

Υποφάκελος 1.1 Φιλέλληνες (προκηρύξεις, ονομαστικοί κατάλογοι) 1822-1824

-«A tous les frères Maçons répondus en Allemagne»: προκήρυξη βαρώνου Θεοχάρη Κεφαλλά Ολύμπιου προς αδελφούς μασόνους στη Γερμανία, «στο όνομα του δυστυχημένου ελληνικού έθνους» [1822]. Δίφυλλο, γαλλικά.

-«Propositions faites par le gouvernement de la Nation Grecque à tous ceux qui veulent entrer à son service»: προτάσεις της κυβέρνησης για το μισθό και το ρουχισμό των εθελοντών, που φέρουν την υπογραφή του μέλους του συμβουλίου του ελληνικού έθνους και βουλευτή του Αρείου Πάγου, Θεοχάρη Κεφαλλά Ολύμπιου. Αντίγραφο στα γαλλικά, επικυρωμένο στις 18/9/1822 από τον γιατρό Schott, εκλεγμένο μέλος της γενικής συνέλευσης των φιλελληνικών κοιμημάτων Darmstadt, Heidelberg, Stuttgart, Bâle, Zurich.

- Συστατικό έγγραφο (δίφυλλο έντυπο τρίγωνο -γερμανικά, γαλλικά, ελληνικά- με συμπληρωμένα τα στοιχεία του εθελοντή χειρόγραφα και τρίγωνοση επίσης σφραγίδα) για τον βουαρό εθελοντή Joh.Philip Roder (Darmstadt, 7/10/1822).

- «Liste des Philhellènes»: ονομαστικός κατάλογος αξιωματικών και ιδιωτών φιλελλήνων που έφθασαν στη Σμύρνη από τον Μοριά για να επιστρέψουν στην Ευρώπη και τους οποίους φιλοξένησε ο γενικός πρόξενος της Γαλλίας. Δύο αντίγραφα

Υποφάκελος 1.2 Γαλλικό προξενείο Σμύρνης (έξοδα, περίθαλψη και επαναπατρισμός φιλελλήνων, βεβαιώσεις, πιστοποιητικά, καταστάσεις επιβατών), 1822-1826

- Κατάσταση έκτακτων εξόδων γαλλικού προξενείου Σμύρνης κατά το 4^ο τρίμηνο του 1822.

- «Réclamations relatives aux philhellènes»: σχέδια αναφορών του David προς το γαλλικό υπουργείο Εξωτερικών για τις ενέργειες και τα έξοδα που κατέβαλε ως γενικός πρόξενος για την περίθαλψη και επαναπατρισμό φιλελλήνων (1824).

- Αποδείξεις και λογαριασμοί εξόδων διαμονής και διατροφής (1822-1823).

-Βεβαιώσεις προξενικών πρακτόρων Γαλλίας στη Σύρο και Τήνο σχετικές με την απώλεια προσωπικών εγγράφων γάλλων πολιτών (1823,1826).

-Σημειώματα P.E.David προς M.Arquier για την περίθαλψη γάλλων φιλελλήνων (1822).

-Καταστάσεις επιβατών που επιβιβάστηκαν στα πλοία “L.Loint” του πλοιάρχου Abraham στα ανοιχτά της Μήλου και στην ελληνική γολέτα “Le Spartiate” με προορισμό το Ναύπλιο (1822, 1826).

Υποφάκελος 1.3 «Lettres des primats grecs des isles de l’Archipel» - Αλληλογραφία David με προκρίτους Ψαρών (1822-1824)

[Η αλληλογραφία του David περιλαμβάνει συνήθως εκτός από τα πρωτότυπα των επιστολών της Βουλής των Ψαρών που συνοδεύονται από τη μετάφρασή τους στα γαλλικά ή ιταλικά, και σχέδια επιστολών –απαντητικών και μη- του ίδιου του David προς τους προκρίτους.

Παρακάτω απαριθμούνται τα «σύνολα» της αλληλογραφίας με **μία ημερομηνία**, αυτή των εγγράφων της Βουλής των Ψαρών, είτε πρόκειται για το πρωτότυπο έγγραφο είτε για τη μετάφρασή του, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν περιέχονται και οι υπόλοιπες επιστολές, όπως προαναφέρθηκε, που αποτελούν μέρος του «συνόλου»].

1. Η Βουλή της νήσου Ψαρών (23 Νοεμβρίου 1822), μετάφραση στα ιταλικά, απάντηση σε σχέδιο επιστολής David.
2. Η Βουλή της νήσου Ψαρών (8 Φεβρουαρίου 1823), πρωτότυπο, μετάφραση στα ιταλικά, σχέδιο απάντησης David.
3. Η Βουλή της νήσου Ψαρών (22 Μαρτίου 1823), πρωτότυπο, μετάφραση στα ιταλικά, σχέδιο απάντησης David.
4. Η Βουλή της νήσου Ψαρών (25 Μαρτίου 1823), πρωτότυπο, μετάφραση στα ιταλικά, σχέδιο απάντησης David.

5. Η Βουλή της νήσου Ψαρών (31 Μαρτίου 1823), πρωτότυπο και μετάφραση στα ιταλικά.
6. Η Βουλή της νήσου Ψαρών (30 Ιουνίου 1823) αρ. εγγρ. 377, πρωτότυπο, αντίγραφο, μετάφραση στα ιταλικά.
7. Η Βουλή της νήσου Ψαρών (30 Ιουνίου 1823) αρ. εγγρ. 378, πρωτότυπο, μετάφραση στα ιταλικά, σχέδιο απάντησης David.
8. Η Βουλή της νήσου Ψαρών (Ypsara le 4 Août 1823), πρωτότυπο στα γαλλικά γραμμένο από τον J.Bargigli και σχέδιο απάντησης David.
9. J.Bargigli προς David (Ypsara le 4 Août 1823), πρωτότυπο στα γαλλικά.
10. Η Βουλή της νήσου Ψαρών (6 Σεπτεμβρίου 1823) πρωτότυπο, μετάφραση, σχέδιο απάντησης David.
11. Η Βουλή της νήσου Ψαρών (4 Οκτωβρίου 1823), πρωτότυπο, μετάφραση.
12. Η Βουλή της νήσου Ψαρών (Le 10/22 9mbre 1823. Ypsara), πρωτότυπο, απάντηση σε σχέδιο επιστολής David.
13. Η Βουλή της νήσου Ψαρών (14/16 Νοεμβρίου 1823), πρωτότυπο και μετάφραση, απάντηση σε σχέδιο επιστολής David.
14. Η Βουλή της νήσου Ψαρών (6/18 Δεκεμβρίου 1823), αρ. εγγρ. 687, πρωτότυπο και μετάφραση.
15. Η Βουλή της νήσου Ψαρών (6/18 Δεκεμβρίου 1823), αρ. εγγρ. 688, πρωτότυπο και μετάφραση στα ιταλικά και γαλλικά, απάντηση σε σχέδιο επιστολής David.
16. Η Βουλή της νήσου Ψαρών (15 Μαρτίου 1824), αρ. εγγρ. 987, πρωτότυπο και μετάφραση στα ιταλικά και γαλλικά.
17. Η Βουλή της νήσου Ψαρών (15 Μαρτίου 1823), αρ. εγγρ. 988, μετάφραση στα ιταλικά.
18. J.Bargigli προς David (Syra le 12 Mai 1824), πρωτότυπο στα γαλλικά. Επισυνάπτεται μετάφραση επιστολής της Βουλής της νήσου Ψαρών προς David ημερ. 26 Απριλίου 1824.
19. Σχέδια πέντε (5) επιστολών David προς προκρίτους νήσου Ψαρών (27 Φεβρουαρίου 1822, 9 Αυγούστου 1823, οι υπόλοιπες αχρονολόγητες)

Υποφάκελος 1.4 «Lettres des primats grecs des isles de l'Archipel» - Αλληλογραφία David με προκρίτους Ύδρας και Σπετσών (1822-1823)

1. Οι πρόκριτοι της νήσου Ύδρας (Hydra le 4 Mars 1822), πρωτότυπο στα γαλλικά, σχέδιο απάντησης David.
2. Οι πρόκριτοι της νήσου Ύδρας (Hydra le 4 Mars 1822), πρωτότυπο στα γαλλικά, αποσπάσματα πρακτικών Καγκελλαρίας Ύδρας, σχέδιο απάντησης David, επισυνάπτονται επιστολές γάλλου προξένου στην Aler προς David και επιστολές προς Marc Antoine Bertrand σχετικά με υπόθεση πειρατείας.
3. Οι πρόκριτοι της νήσου Ύδρας (Hydra le 31 Mars 1822), πρωτότυπο στα γαλλικά, σχέδιο απάντησης David.
4. Οι πρόκριτοι της νήσου Ύδρας (Hydra le 16 Février 1823), πρωτότυπο στα γαλλικά, σχέδιο απάντησης David.
5. Σχέδιο επιστολής David προς προκρίτους νήσου Ύδρας (Σμύρνη 17 Δεκεμβρίου 1823), επισυνάπτεται υπόμνημα στα ιταλικά των H.Louis Waser, Georg Bahning και J.Dumont (ημερ. 7 Νοεμβρίου 1823), στο οποίο περιγράφουν τη διαμονή και κακομεταχείρισή τους στην Ύδρα.
6. Οι πρόκριτοι της νήσου Σπετσών (15 Φεβρουαρίου 1823), μετάφραση στα ιταλικά, απάντηση σε σχέδιο επιστολής David.
7. Οι πρόκριτοι της νήσου Σπετσών (20 Απριλίου 1823), μετάφραση στα ιταλικά, απάντηση σε σχέδιο επιστολής David.
8. Οι πρόκριτοι της νήσου Σπετσών (2 Μαΐου 1823), πρωτότυπο και μετάφραση στα ιταλικά.
9. Σχέδιο επιστολής David προς προκρίτους νήσου Σπετσών (Smyrne le 17 Novembre 1823).

Υποφάκελος 1.5 «Lettres des primats grecs des isles de l'Archipel» - Αλληλογραφία David με προκρίτους, κυβερνήτες κ.ά. νήσων Νάξου, Σύρου, Τήνου (1822-1823)

1. Πρόκριτοι νήσου Νάξου (Naxie le 13 Décembre 1823), πρωτότυπο στα γαλλικά.
2. Chancellerie Royale de France à Naxie.
3. «Explications qui eurent lieu en 1823 entre le Gouvernement provisoire de la Grèce et le Consulat gal de Smyrne relativement aux dixmes de Naxie». Αλληλογραφία Ν.Σπηλιάδη και David, επιστολή επάρχου Νάξου.
4. Δύο επιστολές κυβερνήτη Σύρου Giovanni Morinello προς David (5 Μαΐου και 26 Αυγούστου 1823), πρωτότυπες στα ιταλικά.
5. Giuseppe Sistrini, καντζελάριος Σύρου προς David (8 Νοεμβρίου 1822), πρωτότυπο στα ελληνικά και μετάφραση στα γαλλικά.
6. Αλληλογραφία με κυβερνήτη και έπαρχο Τήνου, επιστολή Pietro Lami, έγγραφο σε μετάφραση της Προσωρινής Διοικήσεως σχετικά με την ειρηνική συμβίωση καθολικών και ορθοδόξων κ.ά. (1822-1823).

Υποφάκελος 1.6 «Lettres des primats grecs des isles de l'Archipel» - Αλληλογραφία David με την κοινότητα Σάμου, την ελληνική κοινότητα Σμύρνης, με τον Ν.Σπηλιάδη κ.ά. (1822-1825)

1. Μετάφραση επιστολής Λυκούργου Λογοθέτη (2 Μαρτίου 1822) και επιστολή Κωνσταντίνου Λαχανά για την κοινότητα της νήσου Σάμου (16/28 Ιουνίου 1825), μετάφραση στα γαλλικά, απάντηση σε σχέδιο επιστολής του David.
2. Τέσσερις (4) επιστολές προκρίτων Ελληνικής κοινότητας Σμύρνης (4 Μαρτίου 1823, 7/19 και 26 Απριλίου 1823, 16/28 Μαΐου 1823), πρωτότυπες στα ιταλικά.
3. Επιστολές Ν.Σπηλιάδη (20/1 Αυγούστου 1823, 1/12 Δεκεμβρίου 1823), σχέδια απαντήσεων David.
4. Σχέδια επιστολών ειρηνοδίκη και επάρχου Μυκόνου και Σύρας προς τον γάλλο προξενικό πράκτορα.
5. Εγκύκλιος Προσωρινής Διοικήσεως της Ελλάδος (11 Αυγούστου 1825), αντίγραφο.
6. «Γενικά διατάξεις εις καταδρομήν οπλιζωμένων πλοίων». (κείμενο στα ελληνικά και μετάφρασή του στα ιταλικά)

Υποφάκελος 1.7 Αλληλογραφία προξένου Pierre Etienne David με ιδιώτες (1822-1826)

- Επιστολές διαφόρων ξένων ιδιωτών αξιωματικών και πλοιάρχων (Fabian Gustav Ackerhelm, L.de Vaugiraud, (Vamin, Louis Brest, Toques de Hocheperie, Voutier N.Prassacachi, Berggrev, Antonelli, de Villeneuve, Barbier, Charles Daubenton) προς David με τις οποίες ζητούν κάποια μικρή εξυπηρέτηση (1822, 1823, 1824, 1826).

- Επιστολή καπετάν Δημήτρη Πατρώνα Κάσσιου σχετικά με κατάσχεση εμπορευμάτων (Αστυπάλαια, 10 Νοεμβρίου 1823). Επισυνάπτεται μετάφραση στα γαλλικά.

- Επιστολές του Εμ.Σπυρίδωνος προς τον γάλλο πρόξενο και στον γιατρό Γεώργιο Μουσουδάκη στην Κων/πολη σχετικές με την αποπληρωμή οφειλής του γιατρού προς τον πρώτο (1823-1824). Σε μερικές επιστολές επισυνάπτεται μετάφραση στα ιταλικά.

- Επιστολή του ναυάρχου των Ψαριανών, Νικολή Αποστόλη προς τον γάλλο πρόξενο (Σάμος, 7 Αυγούστου 1824) και επιστολή του στρατηγού H.Roche, αντιπροσώπου του Φιλελληνικού Κομιτάτου Παρισιού (Naroli di Romania, le 4/16 Juin 1825) σχετικές με την εξαγορά της συζύγου του Ασημίνας που αιχμαλωτίστηκε από τους Τούρκους στην καταστροφή των Ψαρών.

Υποφάκελος 1.8 Υπηρεσιακός φάκελος David στο υπουργείο Εξωτερικών της Γαλλίας (1807-1830)

- Υπηρεσιακά έγγραφα, εκθέσεις, αναφορές David ως γενικού προξένου στη Βοσνία και στη Σμύρνη προς και από το υπουργείο Εξωτερικών και Ναυτικών. [Φωτοαντίγραφα από μικροφίλμ της Σειράς Etat civil consulaire avant 1892, Personnel 1ère série, volume 1185 που βρίσκεται στη Διεύθυνση των αρχείων του υπουργείου Εωτερικών της Γαλλίας].

- Φωτοαντίγραφα φυλλαδίου με τίτλο «Réponse de Pierre David à la pétition de Sr Marc-Antoine Vigoureux, contre l' administration consulaire du Levant ». Paris, Firmin Didot, 1828. (80 σελ.)